

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I forrige Rigsdagssamling blev i Folketinget af Justitsministeren fremsat et Forslag til Lov angaaende Opførelse af en ny Strafanstalt for kvindelige Forbrydere samt om Nedlæggelse af Strafanstalten paa Christianshavn (se Tillæg A. til Rigsdagstidende 1898—99, Sp. 2347), i hvilket Lovforslag den nye Anstalt var paatænkt opført paa et Areal paa Valby Mark i Københavns Amt, altsaa i Hovedstadens umiddelbare Nærhed.

Under Forhandlingerne om dette Forslag i Folketinget viste det sig, at der vel var Enighed om, at Christianshavns Strafanstalt paa Grund af de i Bemærkningerne til det ovenomtalte Forslag nærmere paaviste Mangler i fængselsmæssig og anden Henseende (se Tillæg A. til Rigsdagstidenden 1898—99, Sp. 2351 ff.) burde nedlægges, medens derimod en overvejende Del af Tingets Medlemmer vare imod den nye Anstalts Opførelse ved København. Lovforslaget blev derfor standset ved dets anden Behandling i Folketinget, idet Tinget ved Slutningen af denne vedtog et af dets Finansudvalg fremsat Forslag om Overgang til Dagsordenen, hvori Regeringen opfordredes til gennem fornøden Undersøgelse at finde en hensigtsmæssig Byggegrund uden for København og nærmeste Omegn for den paatænkte Anstalt og til paa Grundlag deraf paany at fremsætte Forslag til Opførelse af denne.

Ifølge denne Opfordring har Ministeriet i Løbet af indeværende Mars Sommer ladet foretage en saadan Undersøgelse i forskellige af Landets Købstæder, for at det kunde blive konstateret, hvorvidt der andre Steder end i Hovedstadens umiddelbare Nærhed kunde paapeges en Byggeplads, som maatte anses som særlig skikket til Opførelsen af den paatænkte Anstalt.

Ved de forinden Undersøgelsen stedfundne Overvejelser om, hvilke Byer der skulde falde ind under denne, gik Ministeriet ud fra, at en Undersøgelse omfattende alle de Købstæder, der havde fremsat Anmodning om at komme i Betragtning ved Valg af Byggeplads for den nye Anstalt, vilde være unyttig, idet der paa Forhaand maatte stilles visse Betingelser, som nødvendigvis burde fyldestgøres af de Byer, hvor der overhovedet kunde være Spørgsmaal om at opføre Anstalten. Der kunde nemlig efter Ministeriets Skøn kun

være Tale om at henlægge denne enten til en By, der ligger saa nær ved Hovedstaden, at den nye Anstalt paa forskellige Omraader og navnlig med Hensyn til dens Arbejdsdrift kunde bevare sine Forbindelser i København, eller til en af Landets største Købstæder, som samtidig er beliggende nogenlunde centralt i Landet og umiddelbart ved en af dets Hovedfærdsledslinier.

De Byer, der herefter ere gjorte til Genstand for Undersøgelse, ere Hillerød og Roskilde, der høre til den førstnævnte Gruppe af Byer, og Odense, Randers og Aarhus, som høre til den sidstnævnte. For en enkelt By vedkommende, nemlig Horsens, der ogsaa efter Størrelse og Beliggenhed kunde komme i Betragtning, foreligger der særlige Forhold, der paa Forhaand maatte gøre det utilraadeligt at vælge den. Ved denne By ligger allerede en af Landets to Strafanstalter for Mænd og desuden en Tvangsarbejdsanstalt for Vejle, Skanderborg og Aarhus Amtsaadskredse. Naar nu ogsaa Strafanstalten for Kvinder skulde lægges her, vilde der være en nærliggende Fare for, at løsladte fra disse tre Anstalter ofte vilde søge sammen og efterhaanden danne et Forbryderproletariat i Byen. Anledning hertil vilde ligge saa meget nærmere, som tvungen Hjemførelse af løsladte Straffanger efter Lov om det offentlige Fattiggæsen af 9de April 1891 kun finder Sted i ringe Omfang. Man bør af Hensyn hertil saa vidt mulig undgaa en Sammenhobning af flere Strafanstalter paa et Sted. Dertil kommer den Betragtning, at Arbejdsvirksomheden i disse flere Anstalter i en By af Størrelse som Horsens vilde kunne virke trykkende paa Erhvervslivet i Byen og fremkalde Alager om Fængselsarbejdets Konkurrence med det frie Arbejde. Saadanne Alager vilde under disse Forhold næppe kunne betegnes som helt ubespøgede. Man maatte derfor anse det for rigtigt at holde Horsens udenfor den Undersøgelse, som skulde foretages, selv om den efter de almindelige, ovenfor anførte Hensyn kunde betragtes som egnet.

Undersøgelsen af Forholdene ved de 5 ovennævnte Byer, der paa Ministeriets Vegne er foretaget af Overinspektionen for Fængselsvæsenet, har for alle Byerne, med Undtagelse af Hillerød omfattet flere Arealer;